

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvsemši posebejne in tistove po prenicih, ter veja po pošti prejemati na avstro-ugarske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., na četr leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom se računa 10 kr. za mesec, 20 kr. za četr leta. — Za tiste dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijke velja znižana cena in sicer

četiristopne peti-vrste 6 kr., če se ostanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se avde frankirati. Rokopisi se ne vračajo. — Uradništvo in v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 "gledališka stolba". Opravništvo, na katero naj se izgovorijo posiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t.j. administrativne reči, je v "Narodni tiskarni" v Kolmanovej hiši.

Zaradi jutrnjega praznika izide prihodnji list v sredo.

Telegrami.

Berlin 7. junija. Zveznemu svetovlju (bundesrat) je došla predloga o razpuščenju državnega zbora (reichstag) to podpirajoč z neogibno potrebnimi postavodajalnimi naredbami za varstvo državne družbe, za kar se pa priglašenje zdanjega državnega zbora ne dobi.

Versailles 7. junija. V zbornici je reklo minister vnanjih zadev, na dotično interpelacijo odgovarjajoč: Francoska dela zmirom za mir; z ozirom na kongres je ona izgovorila si, da so vprašanja zarad Egipta, Libanona in svetih krajev izključena, kar se je tudi priznalo. Francoska sodi, da sam kongres more posameznosti orientalnega vprašanja urediti, in ona je sprejela vabilo na kongres le pod tem pogojem, da se bodo samo ona vprašanja obravnavala, ki se tičejo zadnje vojske. Minister upa, da se bode domislilo, da stanujejo še drugi nego bolgarski kristijani na Balkanskem otoku. Zbornica sklene jednoglasno dnevni red in jemlje izjavo ministrovo z zaupanjem na znanje.

Dunaj 7. junija. Mej obema delegacijama se je doseglo soglasje in celotna potrebščina izdaj budgetnih s 106.673,466 gold se je določila. Avstrijska delegacija se je sklenila. Grof Andrassy je izrekel cesarjevo zahvalo.

Gluha vojska.

Črez malo dni se snide evropski kongres, shod prvih ministrov glavnih evropskih držav. Zgodovina tacega shoda skoro ne pomni,

ki bi bil v važnejših časih sešel se nego je denašnji čas, ko se evropske izpremembe godé in pripravljajo, katero bodo mogli še le oni zanamci bolj oceniti, nego jih moremo mi, ki bodo uže dovršena dejanja in gotove učinke videli iz tega, kar se nam še le v začetkih odkriva.

Za nas je zdaj pač prvo in najvažnejše vprašanje: ali se bode diplomatom na kongresu posrečilo mir v Evropi utrditi in ohraniti za nekaj časa, za par desetletij, ali pa se iz kongresa rodi nova vojna.

Videti je, da Evropa v obču močno zaupa, da se naredi mir. Denašnji telegram nam iz Francoskega poroča, da ga tamošnja vlada upa, angleške novine isto tako izražajo, nemške in druge zanima le napad na Wilhelma, in naše avstrijske ne vedo kaj bi, a kakor lehkomiselnou omabujejo sem ter tam, soditi je, da pri nas v vojsko nihče ne verjame, da si nas je vnanja politika magjarska prav blizu vojske z Rusijo zapeljala.

V zapadnej Evropi se torej na kongresu, da bode naredili in ustanovili mir. Vse drugače pa so Rusi. Oni ne upajo mnogo kongresu.

Ruski listi situacijo tako risajo: Prav za prav se zdaj kljubu premirju in kljubu vsem dogovorom vendar le cele zadnje tri meseca vojska vodi zoper Rusijo, če prav ne odkrita vojska. Na Dunaji, v Parizu, v Atenah, v Carigradu, v Bolgariji in v Malej Aziji, na vseh evropskih borzah teče vojska, neka gluha vojska proti Rusiji. Rusija mora ves ta čas imeti na nogah velikansko vojsko, ki jo silno denarja stane; ona se mora sestilnimi denarnimi stroški pripravljati na vse slučaje, tudi če bode morala vojevati z dvema, s tremi. To je Anglia doseči hotela. S tem se ruske finance oškodujejo silno močno. Zato je istina, če pravijo ruske novine: od

premirja san-stefanskega do zdaj smo imeli z Angleži gluho vojsko, a vojska je bila, in sicer draga vojska. Kongres mora tej gluhej vojski konec storiti, kakor koli je.

In brez dvombe je, da bode kongres tej želji ruskega naroda ustreči moral. To neračno stanje več kot trimesečne gluhe vojske zoper Rusijo mora konec biti: ali odkrita, glasna in gromovita krvava vojska, ali pa pošten mir. Sramotno se Rusija ne bode nikdar udala. Sadu svojih zmag ne bode drugim popustila. Osvobojenih bratov Slovanov ne bode sovražnikom Slovanstva izročila. Če bode kdo to od nje resno terjal, imel bode z rusko zmagovalo vojsko opraviti, in vsak pravičen človek mu bode želel, naj bode pošteno tepen.

Kakor rečeno: ruske novine imajo malo upanja za mir. Mi pa vendar še malo upamo, kar bi radi, da bi na kongresu izpoznali gošča diplomi, da pravčnost velja dalje nego samokorist in potem, če visoki možakarji to izprevidijo, je mir gotov.

Francoski listi o napadu na nemškega cesarja.

Največji sovražniki Nemcem so gotovo zdaj Francoze, kateri ne morejo pozabiti, da Nemci pod Vilhelmom, potem ko so Napoleona III. uže ujeli, in francosko redno armado uničili, niso hoteli miru pri Sedanu skleniti, ampak so iz same čestilakomnosti in iz poželenja — Francoze še bolj ponizati — marširali pred Pariz, in na ta način še prouzročili smrt, ali ranjenost in bolezen stotinam ljudij, ter Franciji vzeli dve provinciji in 5 milijard denarja. To je več ali manj francoskim listom pred očmi, ko pišejo o drugem napadu na nemškega cesarja.

Listek.

Vojvoda Božo Petrović,

predsednik črnogorskog senata.

(Konec.)

Turki so bili nagnali v Albanijo mnogo vojske, posebno bašibozukov, mej tem pa načelnik Črnogorcev, nij imel sredstev za vojno, in hrabri sekoli so bili primorani, prenašati brez ropota vse nadloge. Izumil je Božo Petrović tudi tu sredstva, da se odstranijo težave: ker je sprl mej soboj turške glavarje, nekaj, ker je plašil Albance z nenavadnimi napadi, ki so potem večkrat prešli na črnogorsko stran. Akoravno se je mlademu vodju na ta način posrečilo razsejati gnjezda bašibozukov, se vendar Turki niso oplašili, temuč poslali

so v Albanijo še 20 bataljonov. Ko knez Nikolaj o tem zvē, napravivši se k Sjenici, na pomoč Srbiji, hiti nazaj, svojej južnej armadi na pomoč; boječ se, da bi ne prišel prepozno, se je precej pobrigal za njeno osodo. Še nij dospel do mesta, je uže izvedel, da je turški oddelek pod Medunom zmlet in skoraj uničen. Črnogorci namreč niso čakali knezove pomoči, ampak spustili so se v vroč boj več kot petkrat močnejšim sovražnikom in zadobili pod vodstvom Bože, Ilje Plamenca in Marka Miljanovega najbolj bliščično zmago, kar jih več kazati zgodovina kneževstva. Črnogorci ubitih in ranjenih niso izgubili več kot 600 mož, mej tem, ko so Turki imeli samih mrljev nad 6000. Popustili so Turki tudi kanone, zastave in vso prtljago. Ko je Božo Petrović utrujen, hričav, začrnel in razdrapan pričel v Danilov grad, da je prinesel pozdrav svojemu knezu

in bratrancu, je reklo s solzami, kazoč z roko na Črnogorce, ki so nesli zastave:

"Ne, knez, jaz ne morem biti predsednik senatu; nemogoče mi je soditi take junake!"

Sè zmago pod Medunom se niso dovršila slavna dela Črnogorcev v tej vojni. Južnej armadi male slovanske kneževine je bilo odsojeno še dvakrat pokazati svojo hrabrost v borbi s trumami turške države. Derviš-paša se je postavil na albansko mejo z 20 bataljonji nove vojske, ko je bila poprejšnja razbita. Želet je popraviti izgubljeno stavo, in zato je vedno begal od jednega kraja do drugega in nij dal minute pokoja gladnim in do smrti trudnim črnogorskim krdelem. Božo Petrović je imel samo dva bataljona, ko je bil v Pi-peru, središču črnogorskih pozicij, in ko ga je prvikrat prijet Derviš-paša, prišedši nadnjem reko Zeto pod varstvom silne artillerije.

"Pays" piše: "Nemčija žanje nekoli semena, katero je pri nas sejala; Nemčija je podpirala leta 1871 komuno.... Bremena davkov, beda in strah nad teško vojaško službo morejo pragnati nad Nemčijo revolucionarne nevarnosti 1848 letne, v katerih se bode potopila."

Zatorej pravi n. pr. "Français" mej drugim to: "Kako grenka premisljevanja mora imeti stari nemški cesar v svojem srci! Strelna rana morda ga še ne boli največ, in če je njegova krščanska duša pristopna očitanjam vesti, če meni, da mora za minolost pokoro delati, kako strašna in neusmiljena se njegovej duši zdi pokora."

Drug list "Defense" meni, da je "kulturkampf", boj zoper katoličanstvo, na Nemškem sam mogel duhove tako razdivljati, kakor so.

"Republique française" meni, da so ne-nadejani vojni vspehi, ki so Nemčijo na enkrat iz slabotnosti povzdignili, nekatere duhove na Nemškem ob pamet spravili, in nemški narod tako zbegali, ki se izdaje za tako miren in zmeren, da si je prav za prav najbolj razdražljiv in lehko razburljiv.

Četrти list "Constitutionel" pa pravi: "V katerem stoletji živimo? Kakšne razmere vladajo onkraj Rena? Zgodovina, ki je tako bogata kraljemonov, nema nobenega podobnega izgleda o dveh umornih poskusih na sploh ljubljenega vladarja. Cesar Vilhelm je bil naš sovražnik; on je bil v vojski osoren zoper nas, in kot zmagovalc ne baš mehak. Ali bila je nemška roka, ki je vzdignila se zoper glavo slavnovenčanega starca, ki je nemško jedinstvo uresničil. Naša pamet se meša pred tacim zločinom. Ali je ta mož tiran? Ne. Ali je slabo služil domovini? Ne. Kateri vladar je še varen, če je tak knez v nevarnosti?"

Drugi francoski listi, kakor "Gaulois", "Paris-Journal", "Paris-Capitale" in "Figaro", pak stvar smatrajo od druge resne strani, in se uže bojé, da bode jeden nasledkov tega napada povečano sovraštvo nemške vlade do francoske republike, — ker bodo Nemci te napade pripisovali republikanskim načelom. "Figaro" pravi: "Za Francosko in za republiko narašča iz teh dogodkov pred vsem silna potreba, tako zmerno, tako malo republikansko, tako malo socijalistično postopati, kot je le mogoče. Saj poznamo strašno izurjenega moža, ki bi le prerad našel kak uzrok, monarhičnej Evropi kako republikansko državo zatožiti kot garjevo ovco, od katere vse zlo prihaja..."

Mala peščica Črnogorcev bi se ne bila mogla držati proti naporu 16 turških bataljonov, na višinah, ki jih je zasedel Božo, toda k sredi je prišel poslednjemu na pomoč neutrudljivi Ilya Plamenac, ki je udaril na turško krilo in pomagal zmagati. Silno veliko Turkov je potonilo v reki Moravi, črez katero so se namenili ubežati. Druga zmaga Črnogorcev nad Derviš-pašem je sledila po krvavej borbi na Maljati, kjer je bil junak dneva Ilya Plamenac. Poslednje slavno podjetje v vsej vojni 1876. leta je bilo to, da so vzeli Črnogorci Medun.

Ko je knez Nikolaj sklenil s Porto premirje, poslal je Božo Petrović v Carigrad zarad mirovnih pogovorov. A ker porta nij hotela niti pedi odstopiti, vrnila sta se črnogorska pooblaščenca domov.

Pričela se je rusko-turška vojna. Božo

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 8. junija.

Gospodska zbornica državnega zborja je priglasila sklepom drž. zborna glede bankevoga statuta, le §. 40 je po svojem prvem sklepu ohranila. — Poslanska zbornica je sprejela postavo o pokritiji šestdesetmilijonega kredita.

Austrijska deležacija je sprejela redno potrebščino za vojni budget. Daljša debata je bila o tem, ali se dovoli svota za jazdeče baterije, in je končala z dovoljenjem z 28 zoper 24 glasov.

Hrvatje so s svojim oportunistom, s svojo slavno "šutnjo", s svojim diplomatičiranjem in s svojo prizanašljivostjo Magjaram, to dosegli, da se v vojaški krajini njihovej nemški jezik kot učevni jezik v šole vriva! In to čini Hrvat general Filipović. In to se godi, če v "Obzoru" prav beremo, trideset let po 1848!!

Vniranje države.

Skoro najvažnejši politični dnevni dogodek, — ki najbolj zanima novinarje, je strejanje Nemca dr. Nobilinga na nemškega cesarja. Čeravno oficijalni telegrami pravijo, da se obstrelieni nemški cesar bolje počuti, da se zanj nij batil, vendar nij gotovo, da je vse to res. Nihče razen zdravnikov in prav bližnje rodbine ne pride več k njemu. Sin cesarjev, kronprinc Fridrik Wilhelm, je postavljen za začasnega vladarja. V svojej izjavi, ki jo je izdal, obeta držati ustavo in postavo in ravnati se po znanih si "načelih nj. vel. svojega očeta in gospoda." Torej se bode tudi v vnanjej politiki držal nemški kronprinc načel očetovih, t. j. bode Rusom hvaležen za pomoč leta 1870.

O Nobilingu pravijo zadnje nam došle nemške novine, da je od nedelje popolnem v nesvesti od strela, s katerim si je sam dve krogli v glavo zapodil še predno so bili po strelu na cesarja ljudje v njegovo sobo vložili. Baje, da nij upanja, da bi se ozdravil.

Sicer pa po Nemčiji strašno zapirajo vsega, kdor le kaj "nelojalnega" zine. Zdaj uže govore o razpustu poslanske zbornice. Kmalu se bode govorilo o odpravi ustave in bode Nemčija potem najabsolutističnejša in najnesvobodnejša država v Evropi. Nemška kultura se čudno pokazuje.

Če se Kongres bolj bliža svojemu otvorjenju, meni se ve, kako bode obravnil in sklepal. — Francoski "Temps" ve povedati, da bode Rusija pač črnogorske želje po luki Barskej podpirala, da pa se zarad tega neče z Avstrijo v vojsko zavleči, torej naj se Črna gora z Avstrijo pogaja. — Iz versalskega denašnjega telegrama na prvem mestu priobčenega, je razvidno, da Francozje z Grki, in zoper slovanske Bolgare, koketirajo, torej so "platonično" bolj zoper Rusijo.

Petrović je z nova sprejel načelninstvo nad južno črnogorsko vojsko in kakor prej, kazal svoje vojaške sposobnosti. Ob času, ko se verni del črnogorske armade nij bil v stanu odbiti napora turških vojakov, je Božo Petrović čestokrat na glavo pobil mnogoštevilne Turke na južnej strani. Po begu Sulejmana paše iz Albanije je Božo Petrović na čelu svojih junakov se spustil v Albanijo in tako ne-le zagladil s slavnimi zmagami prejšnjo svojo neudačo, ampak še pripeljal k črnogorskemu slavnostnemu vencu novih favorov. Tudi one dni je dobil ta črnogorski junak in diplomat važno nalogo. Poslal ga je namreč črnogorski knez k našemu dvoru na Dunaj, da se bolj natanko pomeni o zadevah mirovne pogodbe San-Stefanske, ter se potegne za krvavo zasluženi sad preslavnih zmag, katerega bi mu radi izpulili veliki sovražniki male kneževine.

Znano je, da imajo hrabri Črnogorci po san-Stefanskem dogovoru dobiti veliko pomnoženje svoje zemlje. Ali te jim niso le Magjari in Lahi nevojli in intrigirajo zoper to, temveč tudi onemogli Turek si vse prizadeva, da bi pred kongresom v osvojenih delih, zlasti kjer žive Arnayti, kak upor zbudil. Zlasti si v tem prizadeva skaderski Hussein-paša.

Iz Carigrada zdaj pred kongresom zoper obetajo "reforme". Ali svet se je uže davaj odvadil Turkom verovati, zato bodo tudi te obliube udarec v vodo in kongresovci se na Turčijo ne bodo dosti ozirali.

Rumunska ministra Bratiščanu in Kogolnjeanu gresta v Berlin, da bosta skušala vsaj z besedo rumunske interese na kongresu zastopati. Onadvaj baje neseta tja neko spomenico, v katerej dokazujeta nevarnosti, ki izrastajo za Rumunijo in za druge, ako morajo Rumuni Besarabijo odstopiti in bode tako Rusija v direktni zvezi s slovansko Bolgarijo.

Domače stvari.

— (Ljubljanski škof dr. Pogačar) je predvčeranjim vrnil se iz ribniške dekanije, kjer je imel kanonično obiskovanje in birmovanje, zoper v Ljubljano in bode danes dopoludne po velikej maši in popoludne po desetej maši v stolnici delil zakrament sv. birme.

— (Strašna nesreča) se je prigodila blizu Poličan na južnej železnici. Dne 4. junija je poštni voz, ki vozi iz Poličan v Konjice ravno tačas (ob polu treh zjutraj) peljal se čez železnico, ko je tovorni železnični vlak pripuhal. Postiljon Jože Berglez je bil strašno razmesarjen, poštni voz ves razprt in raztrgan. Železniški čuvaj šrange čez železnicu nij bil zaprl in pokriti poštni voz se je ravno v tistem trenotku premikal preko čez železnicu, ko je tovorni vlak pridržal in ga prikel. Vodja vlaka je še le potem viden, da se je nesreča v temi pred njim zgodila, ko so mu kosti od voza na mašino metani bili. Čudno je, da konj, s katerega je vse potrgano bilo, nij nič poškodovan. Upri se je bil sunku z vso močjo in si tako življeno rešil.

— (Slovenske Bistrice) poroča graška "Tagespost": Minoli četrtek pohodil je klub juristov iz Maribora, kateremu se je pridružilo mnogo tovarijev iz celega spodnjega Štajerja, Slovenskega grada, itd. Navzočni so bili gg. Heinricher, predsednik okrožne sodnije, in Duller, državni pravnik iz Celja. Prvosednik kluba poslanec, dr. Dominikuš, govoril je prvo napitnico, ki je bila z občno pohvalo sprejeta. Omenjal je, da duševno vez vse južiste mej soboj veže, kot zastopnike resnice in prava. Napivalo se je še mnogo, ter so gostje odšli potem vsi v zgorenje Bistrico k "Michlwirhtu." Še le pozno na večer odrinila je celo družba proti domu. Slovenska Bistrica zapomnila si bode ta dan kot jeden njenih najlepših.

— (Na Triglavu) namerava avstrijski klub turistov pri takozvanih sedmih jezerih še to leto koliko za obiskovalce te naše gore postaviti.

— (Blazen s strehe padel.) Po noči 3. t. m. je zlezel sin kamnoseka Najsa iz Beljaka na streho, ker se mu je v glavi mešalo. Zidni rob, kjer se je bil blazni prikel, se je odkrušil in nesrečnik je z višine padel ter se tako pobil, da je umrl.

— (Ustrelil) se je sam nekov Ljubljancan Mullereth, 19 let star delavec v Marijboru 3. t. m. baje iz ubožnosti ker mu 68 kr. na dan zaslužka nij dovolj zdelo se.

— (Nemški ljubljanski turnerji) so bili namenjeni iti obiskat o binkoštih v Trbojje, da bi se tam seši s Celjskimi tovariši. Ali ti so jim zadnji hip odpovedali, češ da gredo rajši v Ptuj, in ljubljanski Nemci morajo potreti za drugikrat.

— (Iz Idrije) se piše 5. junija v „Edinstvo“: Denes je šel nek rudar k velicemu stroju, ki vodo iz jame vleče. Našli so vsega zmečkanega. Ne ve se, kaj je hotel tam, ali lovit olje, ki od stroja kaplje, da si namaže svoj rudarski voz, ali kaj drugega. Zelo žalostno je vselej, kadar se v idrijskem rudniku kaka nesreča zgodi, toliko bolj, ker vdova navadno z ubogimi otročici brez pomoči ostane.

— (Demonstracije v Trstu) in po Goriškem, ki so proti Avstriji in proti Slovenskem obrnene, se vedno gostejše gode; minolo nedeljo se je zbrala ogromna množica pred laški konzulat v Trstu, ter počenjala razne nespodobnosti. V gledališči Rossetti so bile tudi demonstracije zaradi besede Margarita. Te dni pa so zasačili nekega lopova, ki je revolucionarne plakate iz Italije v Trst prinesel. Policia je zaprla več osob.

— (Nečlovečnost) Pijan zidar iz Škorkole pri Trstu je v ponedeljek iz hudobije zabodel z nožem vpreženega konja, straža ga je zaprla.

— (Potrjene šolske knjige.) Naučno ministerstvo je izdalo z odlokom od 22. maja t. l. zapisnik, vseh onih knjig, katerih se v bodočem šolskem letu smejo na ljudskih in meščanskih šolah rabiti. V tem zapisniku je izpuščenih mnogo knjig raznih jezikov, katere so bile prej odobrene a se zdaj v tem novem zapisniku ne nahajajo. Mej pičlim številom odobrenih slovenskih knjig so 3 potrjene zdaj izpuščene namreč: Praprotnikova „slovenska slovница“, Krones-Lapajnovske „Štajerske pripovesti“ in Štumpfi ni „Nauk o ženskih ročnih delih“. V slovenskem jeziku je odobrenih: 7 knjig za veronauk, 5 za slovenski jezik, 4 za nemški jezik, 4 za računstvo. Za zemljepis, zgodovino, prirodopis, fiziko, kemijo, geometrijo, risanje in telovadbo nij nobene potrjene slovenske knjige za ljudske šole.

— (Južnoslovjenske narodne pripovetke.) O tej zanimivej in velikanski zbirki Kuhačevj, na katero smo naše čitatelje uže večkrat opozorili, ter priporočali, da se i Slovenci naročajo na to delo, izšel je pred kratkim v Zagrebu 1. zvezek v tako ličnej in okusnej izdaji, ter obsegata tudi mnogo slovenskih narodnih pesen. Obširen članek o tej zbirki, objavil nam je za prihodnji list naš rojak g. Josip Noll, pevec hrvatske opere v Zagrebu, ki se mudi zdaj tukaj za nekoliko tednov pred odhodom svojim v Milanu. Kako smo izvedeli od njega ima to za vsacega Jugoslovana prezanimivo delo dozdaj na Slovenskem še jako borno številce naročnikov in podpornikov. Res je sicer, da podpiranje domače literature zahteva mnogo požrtvovalnosti od vsacega slovenskega domoljuba, vendar pak se nadejamo, da se bode našlo tudi za to delo, katero bode na čast vsem Jugoslovenom, kadar bode srečno dovršeno, na Slovenskem primerno število podpornikov. Razven narodnih napevov slovenskih, katerih bode več stotin, imel bode vsak naročnik krasno zbirko narodnih popevov bratov naših Srbov in Hrvatov ter Bulgarov, tedaj krasen venec za primerno malo plačilo.

— (Z Dunaja) se poroča, da tamošnji slovanski študentje nameravajo skupno izdati almanah, ki bode prinesel spise v vseh avstrijsko-slovenskih narečijih: v slovenskem, češkem, poljskem, srbskem, hrvatskem in slovaškem.

— (Dunajske akademiji znanosti) je predložil 6. t. m. profesor Štefan razpravo našega rojaka dr. Franca Hočevarja, asistenta na tehničnej visokej šoli dunajskej: „o integraciji jednega sistema simultanih diferencialnih jednačeb.“

Razne vesti.

* (Kakšen je bil streljalec na nemškega cesarja prej.) To vprašanje se po novinah različno razpravlja. V francoskem „Tempusu“ pripoveduje njegov znaneč: Karel Nobiling je živel, ko je študiral, zmirom bolj sam za sebe, malo je občeval sè součenci. Po veselji nij hodi; njegovo življenje je bilo resno ostro. On je bil sanjar, a sicer straten. Najraje se je zabaval z lovom. Rad je zbiral orožje. Zatorej so pri njem našli celo zbirko revolverjev in pušek. Uže kot študent je Nobiling imel željo, veliko rolo enkrat v zgodovini igrati. — V „Köln. Ztg.“ pa menj verjetno piše nek učitelj, součenec Nobilinga, da je bil ta uže kot študent brez vsega srca, brez idealov, da je le na to mislil, kako bi denarja pridobil si, ter da je bil hladnokrvno nesramen v občenji ali bojaz'iv. — Oče morilca Nobilinga je bil kpt. l. 1855 graščino Grablevo na pruskom Poznanskem. B'l je jeden prvih poljedelcev, sicer pa konzervativen in cerkveno ortodoksen mož. Nij znan, pravi „Berl. Tagblatt“, ali je ustreljen bil, ali se je sam ustrelil, le to je gotovo, da so ga ustreljenega našli v gozdu, ko je šel vrane streljat.

* (Umor.) Iz Kirchdorfa na zgorenjem Avstrijskem poroča se o grozovitem umoru otroka posestnika Finedera. Ko je namreč ta 2. t. m. z vso svojo družino k dopoludanski službi božjej, in je ostala njegova hči Cecilia sama doma, prodrl je neznan zločinec v hišo, zgrabil deklico, ter je tako ob ogel vrat zagnal, da se jej je glava popolnem razbila in so posamni deli na tleh okolo ležali. Kasnar uže rečeno, se zločinec ne ve, in tudi ne zakaj da je ta grozoviti čin storil na ubozem detetu.

* (V velikej loteriji je zadel) nek duhoven z imenom de Mattia v Neapolji velikansko svoto nad dva milijona lir. Dotični provincialni zaklad nij mogel celega dobitka izplačati, temuč se je pogodil z duhovnikom takó, da dobiva po obrokih dokler ne bode izplačan. Zarad tega velicega dobitka pa drugo ljudstvo zdaj v Neapolji močno stavi. Vsak si misli, da mora tudi dobiti.

* (Perzijski cesar.) Perzijski „šah“, ki je bil leta 1873 na dunajskih razstavi, obišče tudi letos pariško. Zdaj je v Berlinu. Njegovo spremstvo kupuje posebno rado zlatnino in druge dragocenosti; a prodajalcu morajo dobro paziti, da jim Perzijani njihovo blago zastonj ne uneso. Tako je jeden izmej šahovega spremstva pri necem zlatariji kupil za 1200 tolarjev dragocenostij; ko to spravi, vzame še nekaj kop zlatih prstanov za „nametek“, ter hoče s „hvalo“ otiti; s teškim trudem spravil je kupec od njega te prstane, ter mu da drugih srebrnih in pozlačenih. Še nekdo drug pride k družemu kupcu, naberesi zlatnine za 800 tolarjev, ter otide z izgovorom, da bode prišel čez par trenotkov plačat, a nij ga bilo več, ter so morali drugi Perzijci zanj dolg poravnati, ki so prišli zopet k temu prodajalcu nakupavat; se ve da radovoljni nijso hoteli dati 800 tolarjev za nič in zopet nič, a prodajalec jim njihovega blaga, ki so ga za 1200 tolarjev nakupili, nij hotel prej dati.

* (Mrličiiz grobov ukra de ni.) Anatomi (ali učeni preiskovalci mrtvih trupel) na Angleškem še pred petdesetimi leti niso smeli mrtvih trupel razrezati in preiskovati, kakor

se jim zdaj postavro dovoljuje. Zato so jih kralji in vpijanjene ljudi morali, da so študirali na njih. Tako je sam nekov Burke nekaj daj v Edinburgu 16 ljudi umoril in profesorjem anatomije mrtva trupla prodal. Zdaj se pa iz severne Amerike poroča, da tam mrtvece zelo kradejo. V Ohio je umrl kongresni ud, sin I. 1841 umrlega predsednika zgodnjih držav. Scott Harrison, katerega truplo so na protestantskim tamošnjem pokopališču zakopali. Na grob so zavalili teškega kamenja, da bi tatovi ne ukrali trupla, ter so nastavili tudi čuvanje okolo. Malo prej bil je pa z istega pokopališča ukraden nek drug mrtvec; zato je prišel general Benjamin Harrison, da bi potatovih tega mrliča poizvedel; pri tem pa najde v nekej kleti — truplo svojega lastnega očeta, katerega so bili uže tatovi izkopali ter odnesli. Benjamin Harrison dolži javno celo medicinsko profesorsko fakulteto zveze s tatovi. Dekan te fakultete pa tudi javno od sebe in svojih tovarišev odvrača to tatvino.

Tržne cene

▼ Ljubljani 8 junija t. l.

Pšenica hektoliter 8 gld. 94 kr.; — rož 6 gld. 01 kr.; — ječmen 5 gld. 20 kr.; — oves 3 gld. 41 kr.; — sida 5 gld. 85 kr.; — proso 6 gld. 01 kr.; — kromza 6 gold. 40 kr.; krompir 100 kilogramov 2 gld. 50 kr.; — šiljek hektoliter 10 gl. — kr.; masla kilogram — gl. 92 kr.; — mast — gld. 82 kr.; — šipek tričen — gl. 70 kr.; — šipek povojen — gl. 75 kr.; — jajce po 1½ kr.; — mleka liter 7 kr.; — govedinino kilogram 54 kr.; — telestine 52 kr.; — svinjsko meso 68 kr.; — sena 100 kilogramov 1 gld. 73 kr.; — slame 1 gold. 78 kr.; — drva trda 4 kv. metrov 6 gold — kr.; — mleka 4 gld. — kr.

Dunajska borba 8 junija.

(Izvirao telegrafidno poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	63	gld. 95	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	66	" 50	"
Zlata renta	75	" 35	"
1880 drž. posojilo	114	" —	"
Akcije narodne banke	818	" —	"
Kreditne akcije	231	" 60	"
London	118	" 35	"
Napol.	9	" 45	"
C. kr. ečkin	5	" 58	"
Srebro	103	" 45	"
Državne marke	58	" 30	"

Obrtaska stavka.

Redki dvoboj bil je 9. maja t. l. v navzočnosti jednega e. kr. notara in mnogih prič mej fabriko za kase F. Wertheim & Comp., katero je zastopal njen vodja Neidholdt, in mej kasnim fabrikantom G. Artuso v Trstu. Borilo se je radi novo iznajdeno nerazrušljive oklopne kase Wertheimove fabrike, katero so uže 17. februarja t. l. strokovnjaki javno v Trstu poskušali in videli, da tako trdnih kas še nij bilo. To je pa g. Artuso podregnil, ter je pozneje po časopisih naznani, da on izdeluje ravno take kase. Sklenilo se je torej za primera obe kasi poskusiti, katera je trdnejša; zato sta dala vsak jedno, Wertheimova fabrika pa isto kaso, katero so uže poskušali 17. februarja; zraven je pa Wertheimova fabrika gospodu Artuso dovolila trikrat več časa za ulomljene njenе kase, kakor bode pa sama potrebovala za ulomljene njegove. Izkusila je pokazala, da se je za ulomljene ter izpraznenje Artusoove kase potrebovalo le 43 minut, menj tem, ko on Wertheimove kase v trikrat daljšem času še poškodovati nij mogel. Po tem zanimivem poskusu izpostavili sti se obe kasi, še popolnem cela Wertheimova oklopna, in ona popolnem razdejana od gospoda Artuso, javno mnogobrojnemu občinstvu na ogled. (188)

Zastopništvo za Kranjsko pri: gosp. Franc Detter-ji v Ljubljani.

5 oralov senožeti

je za pokositi ali pa za vlast prodati. — Natančneje se izvē v Florijanovih ulicah h. štev. 12. (178—3)

Prostovoljna prodaja.

Dne 11. junija t. l. se bode prodalo v Spodnji Zadobrovji prej Mehličeve posestvo štev. 12. — Kupni pogoji se izvedo na dan licitacije na mestu. (119—3)

Adolf Eberl,
zaloga oljnatih barv, lakov
in firnežev, (152—11)

v Ljubljani,

na Marijinem trgu, poleg frančiškanskega mosta.

Fotografsko naznanilo.

Usojam si p. n. slavnemu občinstvu naznanjati, da sem pridobila za svoj atelje izvrstnega dunajskega fotografa, ki je posloval pri prvih tamošnjih fotografih; zmožna sem vtorje, ravno tako lepe slike izdelavati, kakor doslej. Zato dovoljujem si svoje p. n. naročenike uljudno prositi, naj bi me še naprej se svojimi naročili počesiti blagovoliji. Sprejemlje se v fotografovane vsak dan brez izjemke.

(180-1) **Rosa Krach,**
vdova fotografa, v glediščnih ulicah št. 6.

Elegantna
spomladanska obleka
18 gold.

Praktična
spomladanska zgornja suknja
12 gold.

Trdne
spomladanske hlače
5 gold.

in v primerji najfinješte obleke za gospode in dečke; po najnižje ceni obleke za otroke od dveh let naprej.

Spalne suknje
za gospode in gospe
priporoča

M. Neumann,
krojaški mojster,

v Ljubljani, sloneve ulice štev. 11, v Lukmanovej hiši.

Vnarje naročbe se proti povzetju uren izvrše in nepristojno brez ugovora nazaj vzame.

(111-18)

Naznanilo očitne dražbe.

Prihodne tržne dneve, sredo in soboto 5., 8., 12. in 15. tega meseca se bode v Andreas Schreyer-jevem magacinu tik frančiškanskega mosta v Ljubljani veliko raznega železnega blaga, med tem kose, serpovi, brusni kameni medno in plehnato orodje itd. po očitnej dražbi proti gotovej plači razprodajalo, in vabi k mnogoštevilni udeležbi:

(176-3)

Opravnštvo
Andreas Schreyer-jeve konkursne mase.

Za odraste in otroke!

Dr. A. Plenka „Anticatarrhalicum“ proti vsakemu náhodu sliznih mren.

Ta čaj, prirejen na znanstvenem temelji od najbolj zdravilnih zelišč in korenin, izvrsto deluje pri vseh náhodih sliznih mren v krhlju, v sapniku in njega vejah, v pljučih, v želodci in črevih, vrlo pomaga pri kataru v mehurji, v maternici ter nje nožnic, tudi ublažuje okrepjujoč in kričisteč.

Paket z návodom po 80 kr. in 40 kr.

Dr. A. Plenka prašek za kašlj.

Prav dobrega okusa in koristen.

Škatljica z návodom in dijetetičnim poukom 40 kr.

Dr. A. Plenka prebavni prašek.

Preizvrstno deluje proti želodečnej kislini, izgagi, riganju, brezlastnosti, slabej prebavnosti, zlatej žili, in je zatorej visokocenjeno domače zdravilo.

Škatljica z návodom in dijetetičnim poukom 70 kr.

(Z n. v. c. kr. patentom od 28. marca 1861. l. vse zavarovano proti ponarejanji.)

Dobiti je v Ljubljani: lekarna g. E. Birschitz; v Mariboru: lekarna g. W. König; v Zagrebu: lekarna g. S. Mitlbach; in skoro v vseh večjih mestih avstro-ugarske monarhije.

Kdor hča proti velikemu rabatu prevzeti zalogo, naj se obrne na lekarno „zum Mohren“ v Gradci.

V teku 28 let potrjeno.

Anaterinina voda za usta

po J. G. Popp-u,
c. kr. dvorni zdravnik za zobe
na Dunaji, srednje mesto, Bogenhause 2.

Boljši kot vsak drug prah za zobe, s katero se odvrnejo bolezni zob in ust, zoper gnijilobo in omajanje zob, prijetnega duha in okusa, — okrepa zobino meso, — brez primere dobro sredstvo za snaženje zob.

Da si to priljubljeno, neutrpljivo pripravo morjo preskrbeti vsi krogi, so se vpeljale steklenice različnih volikosti, namreč: velika steklenica po 1 gld. 40 kr., srednja po 1 gld., mala po 50 kr.

Anaterinina pasta za zobe,

za snaženje in obvarovanje zob, za odstranjenje slabega duha in kamena na zobeh. Cena stekleni puški 1 gld. 22 kr.

Popp-ova aromatična pasta za zobe, najizvrstnejša sredstvo za snaženje in obvarovanje notranjih ust in zob. Cena za kos 35 kr.

Rastlinski zobni prah, snažni zobe, odpravlja zobni kamen, in površje zobe se bolj in bolj beli. Škatija velja 63 kr.

Popp-ova plomba za zobe, s katero si more vsakdo sam spomiti votje zobe.

Milo iz zelišč
je baš tako izvrstno kosmetično (lepotno) sredstvo, kakor tudi odpravlja prav rahlo ogre, mozole in druge nakočne nečistine, ter nareja kožo elastično in svežo, kakor zahteva lep obraz; porabila se izvrstno tudi za kopelje, za kateri smeter se je uže čestokrat uspešno rabila. Cena jednega kosa 30 kr.

V blagovljivi pozor!

V zavarstvo proti ponarejanji se p. n. občinstvo opozorjuje, da je na vratu vsake steklenice anaterinina voda brambino znamenje (firma hygea in anaterinini izdelki) kakor je pri vsakej steklenici tudi vnanji zavitek, na katerem je dobro vidljiv voden tisk, državni orel in imo.

Zaloge imajo v Ljubljani, vse lekarne kakor tudi gg. Ant. Krisper, Ed. Mahr, J. Karinger, F. M. Schmidt, V. Petrič, L. Pirkar, P. Lassnik, Tercik in Nekrep; v Postojni: J. Kupferschmidt; v Škofjelščici: C. Fabiani; v Kočevji: J. Braune; na Krškem: F. Bömbach; v Idriji: J. Warta; v Kranji: K. Šavnik; v Litiji: Mühlwenzel, lekar; v Metliki: Matterjevi nasledniki; v Novem mestu: D. Rizzoli in J. Bergmann; v Radovljici: A. Roblek; v Kamniku: J. Macnik; v Črnomlju: J. Blazek; v Vipavi: A. Deperis.

(183-1)

Franjo Toman,

pozlatar v Ljubljani, v križevniških ulicah h. št. 7, se priporoča prečastitej duhovščini in farnim predstojnikom za izdelovanje pozlatarskih del, obnovljenje oltarjev, tabernaklov, prižnic, križevpotov itd., različnih podob, križev in okvirje.

Tudi iz nowega se vsa ta dela izgotovljajo v vsakem zlogu prav okusno, dolgotrajno in po nižkej ceni.

Vsa naročila so brzo, lepo in po nižkej ceni izvršujejo.

(182-1)

Senožet v najem!

Ponedeljek 10. junija t. I. se bode ob 5. uri popoldne košnja na mojem travniku na mahu pri Črnej vasi (Carolinengrund) poleg lipske ceste v 5 delih v najem dala.

Vtorek 11. junija t. I. ob 9. uri dopoludne se bode ravno tako košnja mojih travnikov pri malem grabnji, ter v trnovskem in viškem mestnem gozdu razdeljeno v najem dajala.

Oni, ki so voljni kaj v najem vzeti, se vabijo ob zaznamovanih urah na omenjene kraje priti.

(181)

A. Malitsch.

Peštansko zavarovalno društvo.

Trinajsti račun Peštanske zavarovalne družbe za leto 1877 kaže:

Dohodek . . . . . 4,032,351 gld. 39 kr.

Izdatka . . . . . 3,895,448 " 96 "

Čisti dohodek za l. 1877 je 136,902 gld. 43 kr.

Od čistega dohodka se je izplačalo 90 tisoč goldinarjev kot obresti (dividende) na delnice (akcije) po 9 gld. od delnice, to je: 9 od sto; ostali znesek pa se je pridejal zakladom, in deloma oddal kot nagrada uradnikom vodstva (direktorje).

Od leta 1865 do 1877 je plačalo Peštansko društvo za škode ogromno sveto 18,090,019 gld. 25 kr.

Društvo izvršuje zavarovalna opravila po 31 glavnih in 3742 drugih opravnikih.

Poroštva daje društvo, prištevi letni dohodek, 10,000,000 gld.

To ujedno naznaja, ter se priporoča za častita naročila zoper ogenj za poslopja, pridelke, mobilare in vsakovrstno premakljivo imetje in na življenje.

Franc Drenik,

glavni opravnik za Kranjsko in spodnje Štajersko.

Pisarna je v Ljubljani, kongresni trg, nasproti nunske cerkve v II. nadstropji.

(175-3)

Izdajatelj in urednik Josip Jurčič.

Mi darujemo vsakemu

najpotrebnejše domače orodje, kakor: žlice za kavo in jedi, nože in viličce itd. itd.

Od konkurznega upraviteljstva pred kratkim na nič prisile velike angleške tovarne za britanija-srebro smo dobili poziv, naj vse izdelke od britanija-srebra, ki jih pri nas v zalogi imamo, za majheno odškodnino prevoza in $\frac{1}{4}$ delavske plače **darujemo**.

Ako se vpošlje znesek ali tudi proti povzetju cene, ki je pri vsacem izdelku označena, samo za povrnitev troškov prevoza iz Angleškega na Dunaj in majhen del delavske plače, dobode vsakdo le-to

zastonj.

6 kom. britanija-srebrnih žlic za jedi, 6 kom. baš takovih žlic za kavo, vkupe 12 komadov, stalo je prej gld. 6, a sedaj stane vseh 12 komadov **vkupe**

6 " britanija-srebrnih nainznih nožev z angleškimi ostrinami, 6 kom. baš takovih vilič, vkupe 12 kom., kateri so prej stali gld. 9, stojí zdaj vseh 12 vkupe " 3.40

1 zajemalka za mleko, težke vrste, prej gld. 3, zdaj " 1.30

1 juho, najtežje vrste, od najboljšega britanija-srebra, prej gld. 4, zdaj " 1.80

Poleg tega elegantni svečeniki, par po gld. 1., 2., 2.50, 3.; zdele po kr. 50, 75, 80, gld. 1., 1.40; majolke za kavo ali čaj po gld. 2., 2.50, 3., 4.; svečeniki z roči, par po gld. 8.50, 10.50, 14., 20.; saharne püšice po gld. 2., 2.80, 4., 5.50, 7.; saharne sippice po kr. 40, 75, 90, gld. 1.; sklenice za kis in olje po gld. 2.50, 3.80, 4.25, 6.; püšice za surovo maslo po kr. 95, gld. 1.70, 2.80, 3.25, 4.; ročni svečeniki po kr. 50, 65, 80, gld. 1.— ter še mnogobrojni izdelki.

Osobitega pozora vredno.

6 komadov nainznih nožev, z najfinješimi ročaji od britanija-srebra, z angleškimi jeklenimi ostrinami, 6 komadov baš takovih vilič, 6 komadov težkih izvrstnih žlic za jedi, 6 komadov baš takovih žlic za kavo, v elegantnej kaseti od baršuna, vkupe 24 komadov, ki so prej stali brez kasete gld. 13.—, stane zdaj s kaseto gld. 6.40.

To stvari so izdelane od najfinješega britanija-srebra in se od pravega 13 lotnega srebra celo po bletni rabi ne dadé razlikovati, ter garantiramo, da njih barva vedno ostane bela.

Tudi damo vsakemu denar nazaj, ako mu naš nož ali žlica očrnila ali orumenita.

Naslov:

„Britannia-Silberwaaren-Niederlage“

Wien, Babenbergerstrasse 1.

Lastnina in tisk „Narodne tiskarne“.